

"Men min lilla Caroline, denna gång är det ju omdjligt; den unga Baron Skjöld af Lurifax har sådana rekommendationer, att det är omdjligt förbi-gå honom."

"Omdjligt? Det vill jag väl se. . . Desutom tal jag ej den der Baron, och han skall förden skull ej hafwa platsen."

"Förlåt mig, min vän, * * * kan aldrig blifwa utnämnd härtil, han har ej tagit Hofrätts-examen."

"Åh! examen eller ej, det är lika mycket, du min vän var ej heller så språnglärd i din ungdom. Jag har till och med hört sägas, att det blott var genom mutor som du fick inträde i werlden. . . Försvara er ej, min Herre!" fortsfor hon, då Okunnig wille försvara sig — "man har alltid haft tu tal om er; och jag råder er derföre wänligen att gifwa wila för min önskan."

"Allt utom detta," swarade han stött.

"Ni will ej? . . . Nåväl," fortsfor hon, såttande sig i en hotande ställning — "jag will då wisa er hwad jag förmår: afslågsna er min Herre, för alltid från er trogna Carolines åsyn; jag hatar er, afskyr er som en tiger, utan något medlidande eller kånsta för en bedjande vän. Ja, det skall blifwa mig en glädje att se er plågas och borttråna, och jag skall sjelf för alltid förbanna all trohet, och först då, sedan jag sett er då under mördarens hand eller under de grusligaste plågor af ett frätande gift."

Okunnig förskräcktes af dessa kånbara hotelser, som åswen uppfyllde mig med fasa i mitt tränga hjärta. "Nåväl, sade han slutligen, din wilja skall åtlidas, den Småländska pojken skall få tjensten, men med
ett

ett minskor, att min lilla Caroline åter blir glad och ger mig en kyss."

"Den tjänsten kan jag gbra dig," svarade hon helt kallt, och råckte med detsamma fram sin mund. Okunnig blef förtjust wid denna syn, och hoppade oaktadt sina sextio år, som en ung pojke ikring en wacker flicka. Ju gladare han blef, ju mera lust fick han att ej gå sin wäg, och mamselln och jag, som båda önskade att han skulle snart aflägsna sig, blefwo härigenom satta i den swåraste ställning, som ännu mer förwärrades, då Okunnig förklarade att han skickat återbud på det stället, der han till afton war bjuden, och att han nu ämnade soupera hos mamselln. — Wid dessa ord kände jag en ångest, som ej kan beskifwas, och jag inbillade mig redan, att det war öndjligt att undkomma, och att det således blef min lott att tillbringa en natt stående i ett skåp, utan att kunna röra mig, (emedan skåpet genast knarade) och utan att få någon hwila. En lång och ödslig timma tillbragte jag på detta sätt, utan annat afbrott, än det, som flamret af ett bordts dukning förorsakar. Slutligen hör jag äfwen Okunnig, som halfhögt läser till bordts, sätta sig ned och börja att äta; — min förwirring ökas . . . Okunnig berömmar maten, flamrar med glas och dricker flera skålar . . . så hungrig som jag war, retade detta aptiten ännu mer; jag blir osälig, och rör mig något på sidan emot min wilja, så att hela skåpet håller på att ramla. — "Hwad är det?" skrek Okunnig och rusade upp från bordet, — "Här äro spöken eller tjuftwar!"

Mamselln, som omsider kom sig åter något före, försäkrade att det war ingenting, och började att samtala med honom, "att en Karl kan tro på spöken," så

Min f. resa till Huswudst.

långe att han bdrjade tro sig hafwa drömt. Andtes-
 ligen slutades anrättningen, och på mamsellns till-
 ställning utsläpptes jag af pigan i samma ögonblick,
 som Okunnig wände bort ansigtet. Pigan hwisslade
 mig i brat, att om jag wille komma igen en annan
 gång, skulle det wara mamsell mycket lätt. Jag bad
 henne tacka sin mamsell för allt det hon gjort för
 mig, och ansåg mig som en utsläppt arrestant, när
 glad, som en wårfogel, jag såg utför trapporna.

10. Kap:

Rinfig belågenhet.

Några morgnar derefter bdrjade jag tänka att det
 wore en skyldighet, att uppwalta Okunnig, sedan han
 nu utnämnt mig till Notarie; jag påklädde mig der-
 för mina bästa kläder, fastade kappan på axlarna,
 och skulle just gå, då en knackning på dörren hin-
 drade mig i farten. Jag hade tillfom en besynner-
 lig aning wid denna bulstning, och bedrog mig ej
 heller, ty det war min Jude och procentare, som un-
 der tusende bugningar bad mig om förlåtelse, i fall
 han wore till besvär; ändamålet med hans visit wore
 blott att göra sig påmind hos sin respektive gynnare,
 och tillika anhålla om den wanliga 5 procents dou-
 ceurn. Sedan den blifwit betald till min stora för-
 argelse, bdrjade Juden: "Det är mig meget ofårt att
 nu nödgas tala så strängt med min wördade Herre
 och Patron, men omtanken om min tillä och inskränkta
 förmodgenhet befiehlt mich dazü; ty mein Herr har ut-

gifwit till Sedelhafswaren en Revers på 400 R:dr B:ko, som förfallen är i dag åtta dagar sedan. . .”

”Huru?” inföll jag, — ”förfallen i dag åtta dagar sedan!”

”Ja mein Herr,” svarade Herrn med mycket lugn, ”och jeg har derför redan förlorat 8 dagars intresse som mein Herr wohl betalar jemte Kapitalet, — den lilla obetydliga räntan gdr blott 8 R:dr B:ko. War så artlig och likvidera denna affaire, ty jeg har meget brådtom!”

”Herre!” utropade jag i vredesmod, ”jag ser nu hwad för en karl ni är. Huru kan man vara nog djurf och påstå, att min revers, som jag utgaf för sednast 14 dagar sedan, nu skall vara förfallen för åtta dagar, då den är utfärdad på en månad? — Uffa ni er, annars torde jag behändigt hjälpa er utföre dessa swära trappor!” —

”Om mein Herr ej tror mich, så will jeg wisa den förfallna reversen,” yttrade Juden och framtog min revers, som jag till min stora förundran fann vara daterad af en främmande hand, alldeles i des werensstämmelse med Judens yttrande. Att wid detta tillfälle måla min förundran och tillika wrede, förstår jag ej ännu; förmodligen utan medwetande lär jag fattat uti procentaren och kastat honom ikull, ty när jag återkom från mitt halfdöda tillstånd, låg han rak lång på golfwet, skrikande af alla krafter på hjälp. Flera menniskor, som i samsamma inträda i rummet, fasa öfwer den supponerade misshandlingen af en älderstigen wärdbadswärld man, som jemrande sig låg utsträckt på marken. Man ropar allmänt på Uppsyningsmän och Polisskjenker, och utan att ens wilja höra mitt försvar, förklarar hela församlingen, som i hwar minut förblades från gatan,

och som mest bestod af gamla körningar och n dswisa
pojkar, "att jag war en mördare, en bos, som skulle
under R dstu'n!" — Vid dessa uttryck fann jag nu,
i hwilken bel genhet en oförsiktighet försatt mig, och
nrst ndsatt att tänka, stod jag m llb s. nedslagen och
f rwirrad, då halfwa Polisen inträder, och beg r
från början höra hela sammanh ngnet. Juden, som
nu stigit upp, bad genast, att man skulle utf dra på-
keln, så wille han saken förklara. Sedan på detta
sätt Juden, jag och twenne af den hederw rda Polis-
sens tjenare woro ensamme, börjades följande samtal:

Juden. Den här Herrn har utgifwit till mig
en revers, som  r förfallen f r en wecka sedan, och
hwilken han nu ej will betala, utan i det stället w ld-
för sig på mich med hugg och slag, hwarf r jeg ser-
skildt fordrar ersättning med 50 R:dr Banco.

Jag. Of rsk mde bos! Du kan då wilja på-
stå, att denna revers redan  r förfallen?

Juden. Ja, sen sjelf mina gunstiga herrar! —
nu framtog han  ter det f rddmda papperet, och pra-
tade så högt och så länge öfwer sanningen af hans
ord, att ingen af oss andra kunde afbryta honom.
Slutligen lär han hafwa tröttnat att prata, ty den
skäggiga hakan, som förut varit i en beständig r -
relse, började nu att gå allt långsamare, och tw r-
stadne omsider, hwilken p us den ena polisbetjenten
begagnade, för att fråga mig orsaken, hwarföre jag
ej wille betala?

Jag. Men mina herrar, man kan ju stark-
se, att denna revers  r daterad af en annan hand,
 n den som utgifwit reversen.

Den började åter Juden skrila och prata, och
fortfor dermed oafbrutit så länge, till dess Polisbetjen-
terna woro  fwertygade om riktigheten af hans sak.

Äfwen jag, som ännu ej gjort mig idé om någon sådan oförskämdhet, begynte nästan tro att karten hade rätt, och att jag skrifwit oriktig datum, ty stilen war verkligen något lik min. Juden slutade sin härage med dessa ord:

"Om ej den gunstige herren genast på stund besalar mich mina penningar, så måste jeg emot min gode wilje anropa lagens beskydd, för att kunna besomme min laglige furdran, — och det gör mich meget ondt, men jeg kan ej på min heder dröje längre. Jeg skulle bli en bankrutted man, en tiggare! Gott bewahre! — Nej, nej, kan ej den gunstige herren betale, så är jeg så ille twungen att tillsäge Herr P—, att derför utkräwe betalning!"

Denna sista mening war för mig som ett äffslag. Jag bleknade, så att sjelfwa Juden ej kunde låta bli att se på mig, och råttwisans tjenare wore nog artige att förskaffa mig watten. — Orsaken till min bestörtning war ej så mycket hotelsen att utkräwa penningarne, utan fastmera blotta namnet P—. Ibland allt annat som Bengel berättat för mig, war äfwen det, att det skulle finnas en man i Stockholm, som wore mycket farligare än någon fiende, och som stod i särskildt nädigt förbund med en mäktig ande, som dyrkas under namn af — Gillsstugan, — genom hwars benågna biträde ofwannämnde P— är ett plågoris, en fasa och dödsförebud för dem som hafwa dåliga affärer. Jag inbillade mig se honom redan framför mig, med utslaget i ena handen och låppen i den andra — o! om jag wäl wore hemma igen på far mins Pelleberg, så skulle jag gerna ge Stockholm och sjöla på båten för alltid! —

Juden. Mina respektive gynnare kunna nu se att samwetet slagit unge herren! Mina fordringar äro

fålebes taglige. Dock jeg vill ej vara hård och grym, det har aldrig varit min sak. Om min herr vill skrifwa om denna revers, som från i dag, och dertill vill lägga en noble busdr för min förlorade ränta, så att wi förändra kapitalet från 400 till 500 R:dr Banko — då kan jag kanske på en tid ej behöfwa någon betalning.

Jag. Herre! Utta er att jag ej ännu en gång låter er känna min styrka!

Juden. Jafå! — Hå! då kan jeg mer ej helpe det. Jag går, och får den unge herrn numera att gdra blott med herr W—a. —

Genom sådana knep, och okunnigt om en möjlig så hög grad af bedrägeri, war jag nu bragt i den yttersta belågenhet, och hade att wälja imellan att uppgöra saken med Juden, eller med den fruktade mannen. Som affären i alla fall säkert kom att slutas på lika sätt, neml. så, att jag utskref en ny revers på 500, — war det utan twifwel en stor winst för mig, att genast så allt uppgjort, och derigenom slipa att se den person, för hwars blotta namn jag hade tänder. Affären uppgjordes i största hast, den gamla reversen annullerades, och en ny åter uppsattes på 500 R:dr, hwilken jag nu försigtigtwis själf daterade så tybligt, att något bedrägeri dermed hädanefter blef ombjligt. Sedan Juden ännu en gång höfligt bedt om förlåtelse, i fall han varit till besvär, aflågsnade han sig jemte de twenne andra herrarne, och lemnade mig ensam, drömmande, nästan sanslös. Allt hwad som föregått wifade sig beständigt för min inbillning, än trodde jag, att jag wakenade ur en obehaglig morgondröm, — än tyckte jag mig åter se den farliga menniskan, som fått fast i mig, och nu marscherade bredwid mig, att öfwerlem-

na sin olycklige fänge åt Rybbsgubden, som gerna lär taga emot sådana olyckliga figurer som jag. — Utmer och mer bdrjade jag nu fasa för min belågenhet; vara i skuld för 500 R:dr B:ko med en orimlig procent, som inom året fördubblade summan, och hvarsför jag ej bekommit mer än 300 — antingen bekomma systan, och då blifwa fiende till Eurifax ty, äfwen han söder samma plats, eller och mista systan, och då gjort hela resan förgäfwes — hafwa gjort intet under mitt wistande i hufwudstaden, utom att blifwa bekant med allt hwad dåligt war. —

J sanning jag war ej att lyckbusta, allt tycktes mörkna för min syn, Stockholm blef nästan ett helfwete för mig, des inwånare blott afgrundsandar, som gemensamt beslutat, att äfwen draga mig ner i samma afgrund som de Hwad war nu att göra? Resa, att resa hem igen blef omsider mitt beslut, om ej någon af mina så kallade wänner kunde ingifwa mig andra goba råd. Jag bnskade dersöre uppsöka dem samtliga, och gick i denna affigt hem till Eurifax, der af en besynnerlig händelse, alla mina bekanta woro församlade.

II. Kap.

Konfelsen och des beslut.

Hwad skall jag göra? war den första fråga jag gjorde Eurifax wid mitt intråde, samt berättade honom nu hela saken ifrån början, utestutande ej mitt hopp att få den lediga Notarie-tjensten genom Olundns protektion, Min wän bleknade wid dessa ord

lika mycket som han förut skrattat åt mina andra äfventyr. "Har Ökunnig lofwat dig det?" — utropade han med illa, hwars märke jag för ej sett. Då jag ännu en gång bejakade denna fråga, fixerade han mig skarpt och yttrade på en lång stund ej annat än ett långt: jaja! Som meningen med dessa ord för mig war alldeles obekant, började jag åter att begära hans råd i denna min finliga betägenhet, utan penningar, med stora skulder. "Om du ej vill hjälpa mig," fortsfor jag — "både med penningar på en kort tid och med goda råd, så ser jag mig tvungen att rymma härifrån hem."

"Rymma!" utropade Eurifax, och i samma stund syntes glädjen målad i hans ansigte. Min förlägenhet berättade han nu för samtliga bröderna, och en verklig konselj begyntes.

"Hwad är att göra?" frågade Eurifax — "wår wån har syttat ner sig i för närwarande ledsamma affärer, hwilka jag för min del ej kan hjälpa. Kan någon af er nu göra det?" —

En allmän tystnad förkunnade ett nekande.

"Nåväl," fortsfor han, "mitt råd är då att bror reser hem igen, och sjelf tar ut sina penningar från Lotteri-Kontoret, ty annars komma de aldrig hit, och min bror blir i ständig förlägenhet."

Snappt woro dessa orden uttalade, förän dörren öppnas och en liten gudomlig bresförerska inträder med twenne bref i handen. Under det allas ögon ännu woro riktade på det sköna föremålet, fick jag se att breswen woro adresserade till mig. "Bror Eurifax!" skrek jag wildsint af glädje — "se här är ett bref från Lotteri-Kontoret i Jönköping! O, gudomliga bref! du kom just i sista laget!" — Min wån

skiftade

skiftade färg wid åsyn af breswen, nickade försmådtigt på hufwudet, bet sig i tänderna och teg. Jag öppnade det ena breswet och läste:

”M. H.

”Arade skrifwelsen af den 3 dennes haft åran inhändig, samt får i swar derå förman nämna, att jag ej kan hafwa ndjet lemna några penningar, för ty Lit. Iår wara öfwerlige, och hafwer Lit. i thöfall, enligt en wiß paragraf i Lagen, ej någon rätt att sjelf hafwa åran disponera sina penningar, ego delar m. m.; i följd af allt detta får jag med glädje underrätta Lit., att jag samma medel den 26 påfatto haft hedern öfwerlemna till Lit. Herr Gader på Welleberg emot ett af swenne mittnen styrkt qvitto, hwadan denna affår är på detta sätt net à point öfslutad, tecknande jag mig med all möjlig östime, aktning och ödgaktning” &c. &c.

Tänken Er min slatthet och bestörtning, efter att hafwa läst detta bref! På Eurifax deremot gjorde det en motsatt werkan, ty i stället att beklaga mig, bdrjade han att tillstyrka en snar afresa, innan hjörnar af alla slag hunno få nys derom. Han bad mig blott wara tranquil — tranquil! Den som en gång i sin lefnad varit i min dåwarande betdgenhet, finner wäl att man ej kan wara lugn, när allt tyckes gå emot, och sjelfwa wännerna ej kunna råda till annat än resa —

Det andra breswet, från min far, lybde sålunda:

”Min kära Son!

”Mig är en gråseligan sorg öfwerkommen genom det att jag ej haft några underrättelser från dig på en måkta lång tid. Skrif mig snart till
Min f. resa till Hufwudst. 8

"om du lefwer eller är död, och om du är död, hu-
 "ru det tillgiff wid din begrafning, om gästerna ha-
 "de tillräckligt Rhenstet win och kringlor! Blöm inte
 "att säga mig om liftalet war wacker, om det war-
 "digt upphjude dig och din slägt, säg mig för all-
 "del, nämnde Presten någonting om mig och mina
 "meriter som medborgare? . . . Skulle du åter lef-
 "wa och frodas, låre son, beder och förmanar jag
 "dig högeligan, att ej blifwa sturst och förmåten,
 "för det att du är förnam, ty högmöd går för fall.
 "Snarare bdr du, med den höga plats du nu inne-
 "har i Staten, wisa dig ddmjul och undergifwen,
 "så komma alla andra Kungliga beldningar utaf sig
 "sjelfwa, om icke för din skuld åtminstone för min-
 "net af din fars förtjenster, som hittills ej blifwit
 "beldnta så som de förtjenade. — För en tid sedan
 "uppbär jag på Lotteri-Kontoret din winst, och hafwer
 "jag samma penningar disponerat, emedan du ej är
 "myndig i den fulla öfvertygelsen, att du nu ej be-
 "höfwer några kontanter, ty utom den summa som
 "jag gaf dig till respenningar (hwilket redan bdr wa-
 "ra nog för ett helt års wistande i Stockholm, och
 "som war det för mig i mina unga dar) har du af-
 "wen din lön som Embetsman. Med så mycket pen-
 "gar måste du lefwa magnifikt i Hafwudstaden. Ha-
 "de jag haft så mycket i min tid, wore jag säkert nu
 "en förnam herre med hästar och wagn. Jag har
 "berföre, som sagt, utlånat dina penningar sålunda:
 "1000 R:dr Banco åt Handelsman Lurendrejare på
 "Kammare, 1000 R:dr B:ko till inköp af 6 Aktier
 "i det mycket lofwande Sjö-Åfsekurance-Kompagniet i
 "Stockholm, 1500 R:dr B:ko till Odjens Herrar
 "interfenter; alla dessa emot laglig ränta och ett

"års uppsägning, — samt resten har jag insatt i Sparbanken." —

"Min son, det är mig ett verkligt nöje att wesa dig nu i Stockholms briljera som en hel Karl med de af din far ärfda lysande egenkapaper, och med den flitlighet, som alltid utmärkt war slägt från dess upprinnelse intill närwarande tid. — Mina faderliga wälsignelser hwila ständigt öfwer dig, och är det mitt ömma råd att du flitigt må låsa en utgifwen förträfflig bok, som kallas: Råd till min son Ingemund — på det frestelserna och dåliga såuskaper ej måtte bringa dig på fall. — Garwål min son, war wis, lef anständigt och kom ej hem förrän du åtminstone är Revisions-Sekreterare!

"Din hulda far."

"Ödd och afgrund!" utropade jag. — "Jag är förlorad!"

"Gubben gaf på min ära rätt bugtliga förmaningar!" anmärkte Brukspatron Glams. "Det syns att far din är af gamla werlden, då han kan hålla sådana predikningar till en son!" "Revisions-Sekreterare!" skrek Kurifax med ett wilst nöje. "I sanning man måste tillstå, att din far har stora tankar om din befordran. Hwem har ej det?"

Jag war utom mig af bestörtning, med förtwiflan wred jag mina händer, och anropade de närwarande för själs och pina, att hjälpa mig. "Om min far ändå wiste huru dyrt det är att lefwa här!"

"Men om du direkte på stående fot skref till honom, och med de listigaste färgor målade ut din belågenhet" — inwände Bengel — "så är jag öfwer tygad, att han ger med sig och skickar hit en rund summa."

"Gör det, bror!" tillstyrkte Eurifax — "jag är öfvertygad att han då ger med sig. Hwad vi sfo-
la rumla om och muntra oss, när pengarne anländt!"

"Må ske!" yttrade jag slutligen efter ett långt betänskande — "jag vill försöka detta sista medel. Tag hit papper och penna. Genast vill jag skrifa och afficka brefwet!"

Wid detta beslut anmätde sig straxt alla brö-
derna, att bistå mig med författandet af brefwet, emedan de påstodo sig samtligen äga mycken wana med sådana bref, der någon far eller förmyndare skulle bewelas till gismildhet. Jag antog anbudet efter jag ej war så förfaren i den konsten, och se här hwad de kokade ihop på papperet, skrifwit af mig:

"Min wärdade Far!

"Jag har haft den tyckan emottaga pappas bref
"och får i swar derå nämna, att jag ännu lefwer och
"frodas med god helsa och godt humör, hwilket jag
"hoppas äfwenledes är fallet med min söta far. Det
"är wist sannt att det war mycket penningar jag
"fick med mig hit, men pappa kan ej tro hwad det
"är dyrt att lesa här nu för tiden! Allting är tie
"gångar dyrare än i pappas tid. I spennerhet kostar
"det mycket att wara förnam, och som sådan måste
"jag lesa med den wigtiga plats i samhället, som
"jag nu innehar. Till följande af allt detta ber jag sö-
"ta far om tillstånd att få uppbära en del af min
"Lotteriwinst, och skall jag wid min hemkomst redli-
"gen ge bra reda för alltsammans. Jag anhåller om
"snar remiss, och tecknar wärdnadsfullt

En tydig son.

P. S. "Jag läser dagligen den af min far
"rekommenderade boken: Råd till min son Inge-

"mund, och har jag hämtat många goda lärdomar
"derutur emot alla frestelser, blott jag nu blir he-
"drad med lifet penningar."

"Stryl streck under penningar," tillade Edlpi-
us, halst sofwande, "så märker gubben det bättre."
Eurifax deremot, som war mera erfaren, hade ej
samma tanke, och påstod, att breswet war illrådligt
klart skrifwit förut, så att inga streck mera behöfdes.
Man skribde länge emot och med denna saken, till
des jag slutligen afgjorde den och förklarade, att in-
ga streck wore af nöden. Breswet blef nu ihopsla-
git, sigilleradt och utanskriften ditsatt med stora La-
tiniska bokstäfwer. Sedan allt detta war gjordt, af-
lägsnade jag mig för att inlemna breswet på posten.
Detta steg föreföll mig något besynnerligt, och jag
tänkte på min fars utseende wid läsningen af bres-
wet. Det som mest likwäl förargade mig war att
jag ljugit för honom och sagt mig wara en förnamn
man i staten, då jag i sjelfwa werket ännu war in-
genting. Långe stod jag och funderade, om jag bor-
de återtaga breswet eller ej, då en bekant stånma i
hast uppväckte mig ur min dwala. "Hwad står du
der och grubblar på?"

Jag wände mig något förundrad om, och igen-
känner i frågaren en person, som jag blifwit bekant
med på ett wårds hus. Han kallade sig Strålenhjelm,
hade warit Ebjenant wid gardet, men genom några
ledsamma affärer blifwit utstruken ur armén. Han
war högst elegant klädd och hade ett sätt att wara
som behagade mig, hwilket också gjorde att jag emot
min wilja omtalade för honom sakernas ställning.

"Din belågenhet är ganska linkig, om far din
ej will lemna några penningar," yttrade han efter

att noga hafwa hört mig till slut — "men du kan ändå räddas, och jag vill säga dig huru detta skall lyckas, om du går in på att lemna ditt namn så som chef för en inrättning af högsta nytta." Det är en slags Byrå, der folk kan få låna emot ränta. Men ser du, det måste vara någon som är chef der för, annars tror man ej på inrättningens solidité — och jag kan ej vara det af wisa skäl, som du en annan gång skall få weta. Om du deremot gör det, kan du vara säker om en sådan winst, att den ensamt inom en ganska kort tid så wäl kan betala dina skulder som förskaffa dig ett litet kapital. utdöwer hwad du lefwer upp om året. Emellertid är det bra att du requirerat hemifrån penningar, ty den kunna wi då begagna i rbbelsen, så att winsten blir ännu större. Antag mitt förslag, och jag garanterar på min parole d'honneur, att du ej ångrar dig!"

Stora löften locka alltid en yngling; jag twifelade wäl, men min twiflan warade ej länge, begäret efter rikedomar segrade öfwer förnuftet, för hfrigt, tänkte jag, hwad är det för fara att endast lemna sitt namn till ett så löfwardt och nyttigt företag? När det är ingen risk, hwarfbre då ej göra det i synnerhet som dermed är mycket att förtjena? . . . Kortligen, jag gick in på hans förslag och skref under ett papper, som blott innehöll ett intygande af mig, att jag rådde om alla de penningar, som skulle utlånas. Med detta papper på fickan aflågsnade han sig under en hellig försäkran, att jag inom kort skulle blifwa mycket rik.

Efter allt det som passerat fann jag, att det enda räddningsmedlet i min numvarande belågenhet war, att med tålmod inwänta swar från min far, samt

att under tiden begagna mig af bror Stråtenhjelms
 ädelmodiga anbud. Med dessa föresatser begaf jag
 mig hem, då natten nalkades.

12. Kap.

Swaret. Bedrägeriet och Åtterresan.

En kort tid war förfluten sedan detta, då man på
 posten ändtligen förkunnar mig till min stora glädje,
 att jag ägde ett bref från Jönköping att afhämta.
 Jag wet ej huru, men en wis oro bemäktigade sig min
 själ till den grad, innan jag läst brefs wet, att jag
 verkligen darrade då jag skulle läsa det. Se här
 des innehåll, i sanning något lakoniskt.

"Min son!

"Af förargelse och wrede kan jag knappt sty-
 "ra pennan. Det är då på detta wis du seker att
 "komma fram i werlden? O! nesa sbr din slägt. . . .
 "Jag har hört från en af mina wänner i Stockholm,
 "huru du uppfört dig, i hwilket dåligt sällskap du
 "är, hwilka ndsen du besöker, hwilken usel tanka di-
 "na förman hafwa om din duglighet. När, efter
 "allt detta jag emottog ditt bref som blott requirerar
 "mera penningar, då kan jag dd af harm. Wara
 "ingenting, och ändå depensera så mycket penningar!!
 "— Nej min gunstig herre, aldrig ett dre mera wan-
 "las, innan du blifwit någonting i staten, war wis
 "derpå! Till des, farwål!" 2c. 2c.

Om en menniska någon gång fick se sin hals
 sjelf i syna, tror jag att man ändå ej skulle blifwa
 så försträckt, snart sagt halfdöd, som jag war i dessa
 ögonblick. Utan penningar, och således äfwen utan
 wänner — ty penningar och wänner följäs merend-
 dels ständigt åt — utan syfta, blott ägande frifft
 med skulder, som nu naturligtwis måste ändå ytter-
 ligare förklas, om jag ej wille swälta ihjäl, allt
 detta betog mig nästan sans. Om någonsin min be-
 lägenhet varit gruslig, war det i denna stund; jag
 war obeslutsam, emedan det ej fanns något beslut
 att taga — jag war slagen, emedan mina planer
 blifwit öfwerändakastade — jag war hemss, emedan
 jag i min närvarande ställning ej kunde wara an-
 norlunda. Obeslutsam, slagen och hemss wandrade
 jag derföre hem, der Strålenhjelms redan länge wän-
 tat på min ankomst. Med glädjen målad i ansigtet
 möter han mig i dörren. "Du är förlorad, bror!"
 utropade han. "Du är förlorad, om du ej genast
 reser härifrån. Wet, att de reverser, som wi emot-
 tagit i wår så kallade Byrå och för hwilka wi ha-
 de utfäst oss att lemna waluta inom 3 dagar, —
 wet, att alla dessa reverser blifwit i afseu derifrån
 bortstulna. I morgon måste wi betala dem, ty de
 3 dagarne äro då slut, och som du passerar för chef
 för inrättningen, skyldrar du också för alltsammans.
 Kan du ej till i morgon skaffa ihop fem tusen Riks-
 daler, så knips du omwillkorligt af alla som utgifwit
 reverserna, och som deremot ha Byråns qvitto så
 lydande: Inom tre dagar förbinda wi oss att
 antingen återlemna den af oss emottagne re-
 versen, eller ock lemna waluta derför."

"Store

"Store Gud!" utropade jag. "Hvad är nu att göra? Jag har inga penningar, och kan ej eller skaffa några! Det är omöjligt!" "Res då genast!" svarade Strålenhjelms. "Skynna innan P—a och hans kompanjoner hindra all resa, och föra dig utan nåd och barmhertighet till det embla wårds-huset på Hornsgatan."

"Är det nu så långt gångit?" frågade jag, och kunde ej afhålla en tår, som emot min vilja frambröt wid tankan på min belågenhet. "Det är du nedrige," fortsfor jag omständ, "som har satt mig i detta grusliga tillstånd. Det är din skyldighet att skaffa penningar. Fort gör det, annars låter jag offentliggöra ditt nedrige förehafwande!"

"Är det på detta vis som du visar dig tackfakt emot en wåa, som blott wille ditt wål?" svarade den nedrige. . . . "Men lika godt, jag hade bort wånta mig detta af en rå Smålandspojke. Går du imelertid hwad du will, det är ditt namn som gäller, mitt är ej kändt, jag har ingenting att frukta."

"Herre!" skrek jag wildsint. "Ni har förolämpat mig, jag fordrar upprättelse!"

"Det skall Ni få," yttrade Strålenhjelms med lugn, "när rewerserna kommit till rätta."

I detta ögonblick öppnas dörren och Juden inkommer, till hwilken jag war skyldig penningar, som förut är omtaldt. Han började som wanligt att komplimentera, och erinrade slutligen helt artigt, att min rewers till honom förfallit om middagen samma dag. Nu war jag wål antastad. Jag försäkrade honom att jag för närwarande ej kunde betala, men will göra det med allrafrsta. Juden åter bedyrade att

Min f. resa till. Hufwudst.

han ombjligt kunde wänta längre, utan förbrade bestämde sina penningar. I så fatta omständigheter såg jag tydligt, att det ej fanns annat råd öfrigt än resa. Emot min karakter måste jag derföre ljuga, och bad Juden komma igen följande dagen, så skulle både kapital och ränta antingen kontant betalas eller också fördubblas på papperet. Juden trodde mig, och gick med den föresatsen att dagen derpå besöka mig, och då taga ut sin rätt.

När han var gången, wände Strålenhjälm sig till mig med dessa ord: "Jag förlåter dig din hetta, men med ett villkor, att du i natt reser ifrån staden. Du finner sjelf hwad som wäntar dig både af denna Jude och andra dina fördringsägare, om de träffa dig i morgon. Se här är ett pass som jag skaffat mig att begagna i nödfall, tag det och res! Härmed är du fullkomligt säker under resan för alla skifaner."

Jag wiste ej om Strålenhjälm war min wän, eller om dessa råd härstodt från en elak grund. Långt war jag i osäkerhet om hwad jag borde göra, långt grubblade jag på den möjligheten, att han blott wille min totala undergång, till dess den tanken tog öfwerhand hos mig, att man i morgon skulle sбра mig till gäldstugan. "Jag reser," utropade jag slutligen, "och det i denna natt. Fårwål! We öfwer den som satt mig i denna olycksaliga besvägenhet!"

"Ja, we öfwer den!" tillade han fräckt, glömskande samwete, heder och ära, som han redan för längesedan förlorat. "Fårwål. Lycklig resa!" Med dessa ord afslöade han sig.

Genast inkallade jag pigan, och anbefallde henne att straxt förskaffa mig en häst och färja, att skjutta till Sittja. Hon förundrade sig öfwer min be-

fällning och trodde det blott vara skämt, till dess jag åter med fördubblad styrka i rösten och med allt allvar förnyade min befällning. — "Hon wet ej, tänkte jag för mig sjelf, sedan hon afslagsnat sig — "hvarsföre jag gör denna resa! Hon tog det för skämt! Stackars barn! . . . Nej, tyrliga qwinna, som ej wet utaf hwad det will säga att rymma!"

Hästen med karran kom, klockan slog just tre på morgonen, Hyran war redan betald, allt war i ordning, Brun och Wamsjellerna, mina wårdinnor, hade nyss tagit afsked, pigan, som fått hederliga driicks-pengar, bad mig så wacker, att snart komma tillbaka . . . jag for.

Hwarje gata, och i synnerhet Norrebro, som jag måste passera, erinrade mig på ett sorgligt sätt om mina redan tillbragta stunder i Huswudstaden — der lärde jag känna Wamsjell Hilda Knappert, der Ofunnigs Wamsjell, der inträdde jag i pig-werlden, der fick jag lära känna unglarlarna och deras supéer, der bor min fars hoga gynnare och f. d. wån, bror Ofunnig, &c. &c. — och nu får jag . . . jag som äkte till Stockholm med två hästar, är twungen att fara derifrån med en, och tacka Gud! att jag ej får gå, allt i brist på penningar — jag, som äkte hit i hopp att bli en stor och förnäm man, far nu härifrån med den fulla bswertygelsen, att jag ingenting är och trosligen aldrig kan blifwa någonting widare, allt, allt i brist på penningar — jag, som for hit som hederlig karl, far hån som en bedragare, en tjuf (åtminstone skall folket anse mig som sådan), allt, allt, allt i brist på penningar. — Säg mig, hwad har jag wunnit af denna Stockholms resa? — Jo, att falska wänner och dåligt sällskap finnas i hwarje gat-

hörn och öfverallt, att kartiser medföra bekantskap med Judar och procentare, ty dessa måste skaffa penningar åt de förra — och att slutligen en penningsöfverflödighet kan uppväcka beslut hos en yngling, som äro farliga för hela dess lifstid.

Med dessa tankar begaf jag mig åstad. Min fars och världens dom om mitt uppförande twang mig många gånger att rysa, och sammetet började att taga ut sin rätt. Om jag ej wann annat härmed förkorkades åtminstone wägen, ty innan jag wiste af det minsta, war jag i Njåköping. Ett fall från karran uppväckte mig ur min dwala. Jag lär förmodligen då stått mig i sidan, ty när jag åter steg upp, kunde jag knappt röra mig af wärk. Man bar in mig i ett rum, och till min stora försträckelse känner jag, att det är omöjligt fortsätta resan.

Den tredje dagen hade redan ingått, och ännu låg jag qwar på samma ställe, då man anmäler en person, som kommit som kurir från Stockholm, och dusskade tala med mig. Jag blefnade, det föreföll mig som denne wore en person, som skulle med wåld föra mig tillbaka. Men då det ej fanns någon utväg att undkomma, tillät jag honom intråda.

"Jag har bref från Stockholm," ropade han, "från Baron Lurifax till Herrn. Se här!" Jag skyndade att öppna det, och fann följande rader:

"Min bästa Wån! Du kan ej tro hwad man blef håpen öfwer din afresa! Ej blott Juden utan femton andra personer, hwilkas rewerser du lär äga i ditt wåld, blefnade wid denna nyhet. Man wille beståmdt trumma efter dig, men jag har förekommit det medelst några uppoffringar, som du wid tillfälle torde wara god och återbetala mig. De bestå

"so att skrifa din far till, och på detta sätt få ut
 "sina penningar, men tillika öfwerenskommo de, att
 "den, som först får i dig, skall leswande eller ödd
 "föra dig till Gåldstugan. Jag råder dig derföre,
 "som en vän, att ej mera synas i Stockholm; till
 "bringa du ditt lif på landet, så är du lycklig, strafs
 "wa ej till staden, ty den passar ej dig. — Kluns
 "nig blef aldeles befängd, då han fick höra, att du
 "rest, och gaf i vredesmod bortt den lediga spöstan
 ". . . ät din uppriktige och tillgifne vän

Eurifax."

"Det fettes blott detta!" utropade jag med wilde
 raseri, men saktande mig snart, swarade jag budet
 med lugn: "Helsa och tacka din Herre för sin gods
 het. När jag wäl en gång kommit till Jönköping,
 skall han widare få höra af mig." — Budet gick,
 och jag blef ensam.

Farwål alla förhoppningar om befordran, jag
 äger intet hopp mera att få någon spösta, — farwål
 I wänner, som owärdigt begagnat min ungdom och
 mitt ofdrstånd, det war för sista gången, ty af erfa
 renheten blir man wis — farwål sluttigen Stockholm,
 med alla dina skönheter, njden och förströdelser, glödm
 mig om du kan, ty jag will glömma dig om jag kan.
 War wis jag lemnar aldrig mera mitt lugna hem
 för att njuta af de njden, som Stockholm erbjuder
 och som jag födraktar!

Inom få dagar blef jag åter i stånd att resa,
 och den andra dagen war jag tillbaka på min Fars
 Walleberg.

1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

